GENERALINIO ADVOKATO
EVGENI TANCHEV IŠVADA
pateikta 2021 m. liepos 15 d.[1]

Byla C-725/19

IO
prieš
Impuls Leasing România IFN SA

(*Judecătoria Sectorlui 2 Bucureşti* (Bukarešto 2-asis pirmosios instancijos teismas, Rumunija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 93/13/EEB – Nesąžiningos sąlygos sutartyse su vartotojais – 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis – Veiksmingumo principas – Priverstinio vykdymo procedūra – Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo nagrinėjantis teismas negali vertinti sutarties sąlygų nesąžiningumo – Atskiro ieškinio pareiškimas“

I. Įvadas

1. Šis *Judecătoria Sectorlui 2 Bucureşti* (Bukarešto 2-asis pirmosios instancijos teismas, Rumunija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais išaiškinimo[2]. Jis susijęs su priverstinio vykdymo procedūra, vykdoma pagal finansinės nuomos sutartį, turinčią vykdytino dokumento statusą.

2. Šioje byloje keliamas pagrindinis klausimas, ar pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos nacionalinis teismas, nagrinėjantis bylą, kurioje vartotojas ginčija priverstinį vykdymą, negali savo iniciatyva (*ex officio*) arba vartotojo prašymu įvertinti, ar sutarties sąlygos yra nesąžiningos, nes pagal nacionalinę teisę vartotojas turi galimybę pareikšti atskirą ieškinį, kurį nagrinėjant galima tikrinti, ar sutartyje yra nesąžiningų sąlygų.

3. Be šios bylos, Teisingumo Teisme pradėtos dar keturios kitos bylos (C-600/19, C-693/19, C-831/19 ir C-869/19), jose šiandien skelbiamos mano išvados. Tos bylos pradėtos remiantis Italijos ir Ispanijos prašymais priimti prejudicinį sprendimą, jos taip pat susijusios su panašiais ir potencialiai opiais klausimais dėl nacionalinio teismo pareigos *ex officio* nagrinėti sutarčių sąlygų nesąžiningumą apimties, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kurioje aiškinama Direktyva 93/13, ir dėl santykio su nacionalinėmis proceso sistemomis.

[1] Originalo kalba: anglų.

[2] OL L 95, 1993, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288.

4. Taigi ši byla suteikia Teisingumo Teismui galimybę plėtoti savo jurisprudenciją dėl teisminės nesąžiningų sąlygų peržiūros pagal Direktyvą 93/13, kiek tai susiję su pagreitintomis procedūromis, kreditorių pradėtomis siekiant išieškoti vartotojų skolas valstybėse narėse.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

5. Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos naudojamos sutartyje, kurią pardavėjas ar tiekėjas sudaro su vartotoju taip, kaip numatyta jų nacionalinės teisės aktuose, nebūtų privalomos vartotojui [Valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos naudojamos sutartyje, kurią pardavėjas ar tiekėjas sudaro su vartotoju, pagal jų nacionalinės teisės aktus nebūtų privalomos vartotojui], ir kad sutartis ir toliau būtų šalims privaloma tomis sąlygomis, jei ji gali išlikti be nesąžiningų nuostatų.“

6. Direktyvos 93/13 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad vartotojų ir konkurentų naudai egzistuotų pakankamos [tinkamos] ir veiksmingos priemonės, užkertančios kelią nuolatiniam nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse, pardavėjų ar tiekėjų sudaromose su vartotojais.“

B. Rumunijos teisė

7. Direktyva 93/13 į Rumunijos teisę perkelta 2000 m. lapkričio 6 d. *Legea Nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori* (Įstatymas Nr. 193/2000 dėl nesąžiningų sąlygų pardavėjų ar tiekėjų ir vartotojų sudaromose sutartyse) (*Monitorul Oficial al României*, Nr. 560, 2000 m. lapkričio 10 d., I dalis) su pakeitimais (toliau – Įstatymas Nr. 193/2000).

8. Po pakeitimų, padarytų Įstatymu Nr. 310/2018[3], galiojančios redakcijos *Codul de procedură civilă* (toliau – Civilinio proceso kodeksas) 713 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Jeigu priverstinis vykdymas atliekamas pagal kitą nei teismo sprendimas vykdytiną dokumentą, faktiniai ar teisiniai pagrindai, susiję su tame dokumente nurodytos teisės esme, gali būti nurodomi prieštaravimui pagrįsti tik tuo atveju, jei teisės aktuose nenumatyta jokių procesinių teisių gynimo priemonių, suteikiančių galimybę prašyti panaikinti tą dokumentą, įskaitant ieškinį pagal bendrosios teisės normas.“

[3] 2018 m. gruodžio 21 d. įsigaliojęs *Legea Nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii Nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor normative act* (Įstatymas Nr. 310/2018, kuriuo iš dalies keičiamas ir papildomas Įstatymas Nr. 134/2010 dėl Civilinio proceso kodekso, taip pat kiti norminiai aktai) (*Monitorul Oficial al României*, Nr. 1074, 2018 m. gruodžio 18 d., I dalis) (toliau – Įstatymas Nr. 310/2018).

9. Civilinio proceso kodekso 713 straipsnio 2 dalyje iki jos pakeitimo Įstatymu Nr. 310/2018 buvo nustatyta:

„Jeigu priverstinis vykdymas atliekamas pagal kitą nei teismo sprendimas vykdytiną dokumentą, faktiniai ar teisiniai pagrindai, susiję su tame dokumente nurodytos teisės esme, gali būti nurodomi prieštaravimui pagrįsti tik tuo atveju, jeigu teisės aktuose nenumatytos jokios konkrečios procesinės teisių gynimo priemonės, suteikiančios galimybę prašyti panaikinti šį dokumentą.“

III. Faktinės aplinkybės, procesas ir prejudicinis klausimas

10. Kaip matyti iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, 2008 m. rugpjūčio 20 d. *Impuls Leasing România IFN SA* (toliau – *Impuls Leasing*), kaip lizingo davėja, ir IO, veikianti kaip vartotoja ir naudotoja, sudarė finansinės nuomos sutartį dėl motorinės transporto priemonės naudojimo 48 mėnesių laikotarpiui.

11. Vėliau IO nebegalėjo vykdyti mokėjimo įsipareigojimų pagal sutartį. 2010 m. kovo 19 d. IO grąžino motorinę transporto priemonę *Impuls Leasing*. 2010 m. birželio 29 d. *Impuls Leasing* šią transporto priemonę pardavė trečiajai šaliai už 5 294,12 EUR.

12. 2010 m. spalio 15 d. *Impuls Leasing* kreipėsi į teismo antstolį su prašymu dėl priverstinio vykdymo priemonių taikymo IO pagal sutartį. Išieškojus 5 168,28 Rumunijos lėjų (RON) sumą (apie 1 200 EUR), 2016 m. lapkričio 16 d. ši priverstinio vykdymo procedūra, atrodo, buvo užbaigta, remiantis tuo, kad IO neturėjo jokio kito išieškotino turto.

13. 2019 m. kovo 26 d. *Impuls Leasing* kitam teismo antstoliui pateikė dar vieną prašymą dėl priverstinio vykdymo IO atžvilgiu pagal sutartį, prašydama išieškoti likusią tariamai jai priklausiusią sumą – 137 502,84 RON (maždaug 29 000 EUR).

14. 2019 m. balandžio 12 d. nutartimi *Judecătoria Sectorului 2 București* (Bukarešto 2-asis pirmosios instancijos teismas) patenkino prašymą dėl minėtos sumos ir priverstinio vykdymo išlaidų išieškojimo.

15. 2019 m. gegužės 8 d. nutartimi teismo antstolis nustatė priverstinio vykdymo išlaidas. Tą pačią dieną šis pareigūnas pritaikė priverstinio vykdymo priemones, apie kurias buvo pranešta IO.

16. 2019 m. gegužės 24 d. IO pateikė *Judecătoria Sectorului 2 București* prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo; ji prašė panaikinti per minėtą procedūrą patvirtintas priverstinio vykdymo priemones ir atkurti padėtį, buvusią iki sutarties priverstinio vykdymo.

17. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad sutartyje, kuria remiantis buvo pradėta priverstinio vykdymo procedūra, nukreipta prieš IO, yra tam tikrų sąlygų, kurios galėtų būti laikomos nesąžiningomis pagal Įstatymą Nr. 193/2000, kuriuo Direktyva 93/13 perkelta į Rumunijos teisę. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad sutarties 10.9.1 punkte lizingo davėjui suteikta teisė, vartotojui pavėlavus sumokėti bet kokią mokėtiną pinigų sumą, taikyti 0,35% dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną pavėluotą dieną; remdamasi šiuo punktu *Impuls Leasing* reikalauja 116 723,72 RON (maždaug 25 000 EUR), nors bendra sutarties vertė buvo 9 232,07 EUR. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad sutarties 13 punkte nustatyta, kokio dydžio

nuostolių atlyginimo gali reikalauti lizingo davėjas, jei vartotojas nevykdo sutartinių įsipareigojimų, ir kad remiantis šia sąlyga *Impuls Leasing* reikalauja, be kita ko, 25 155,43 RON (apie 5 300 EUR) kompensacijos už žalą, atsiradusią dėl negalėjimo naudotis kapitalu, ir 13 453,96 RON (apie 2 800 EUR) už nesumokėtas sąskaitas faktūras.

18. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paaiškina, kad pagal Civilinio proceso kodekso 713 straipsnio 2 dalį, kol jis nebuvo iš dalies pakeistas Įstatymu Nr. 310/2018, nacionalinis teismas galėjo vertinti sutarties sąlygų nesąžiningumą, nagrinėdamas prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, nes finansinės nuomos sutarčių atveju nebuvo jokios konkrečios procesinės teisių gynimo priemonės, kuria pasinaudojant būtų buvę galima siekti jų panaikinimo pagal minėtą nuostatą. Tačiau pagal šiuo metu galiojančią Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto minėtu įstatymu, 713 straipsnio 2 dalies redakciją, taikytiną pagrindinėje byloje, toks vertinimas galimas tik tuo atveju, jei nėra jokių procesinių teisių gynimo priemonių, kuriomis naudojantis galima siekti tokių sutarčių panaikinimo, įskaitant ieškinį pagal bendrosios teisės normas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, atsižvelgiant į tai, kad vartotojas gali pagal Įstatymą Nr. 193/2000 pareikšti tokio pobūdžio ieškinį pagal bendrosios teisės normas, ir per tokį procesą sutartys gali būti nagrinėjamos siekiant nustatyti, ar jose yra nesąžiningų sąlygų, tai reiškia, kad nacionalinis teismas, nagrinėdamas prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, nebegali vertinti sutarčių sąlygų nesąžiningumo.

19. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, nacionaliniai priverstinio vykdymo mechanizmai, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, negali būti tokie, kad vartotojams būtų neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pasinaudoti pagal Sąjungos teisę jiems suteiktomis teisėmis ir kad veiksminga šių teisių apsauga gali būti užtikrinama tik jeigu pagal nacionalinę proceso sistemą, vykstant priverstinio vykdymo procedūrai, leidžiama *ex officio* vertinti galimą sutarties sąlygų nesąžiningumą. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių, ar Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 310/2018, 713 straipsnio 2 dalis atitinka Direktyvą 93/13, turint omenyje, kad vartotojai privalo pareikšti ieškinį pagal bendrosios teisės normas, bet negali pasinaudoti šia direktyva jiems suteiktomis teisėmis, prieštaraudami dėl priverstinio vykdymo.

20. Šiomis aplinkybėmis *Judecătoria Sectorlui 2 Bucureşti* (Bukarešto 2-asis pirmosios instancijos teismas) nutarė sustabdyti pagrindinės bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyva 93/13/EEB, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kaip Rumunijos galiojantys teisės aktai, susiję su prieštaravimo dėl priverstinio vykdymo priimtinumo sąlygomis, t. y. Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 310/2018), 713 straipsnio 2 dalis, pagal kurią nagrinėdamas prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo teismas neturi galimybės vartotojo prašymu ar savo iniciatyva (*ex officio*) vertinti, ar finansinės nuomos sutarties, kaip vykdytino dokumento, sąlygos yra nesąžiningos, nes yra galimybė pateikti ieškinį pagal bendrosios teisės normas, kurį nagrinėjant būtų galima patikrinti, ar sutartyse, sudarytose tarp „vartotojo“ ir „pardavėjo ar tiekėjo“, yra nesąžiningų sąlygų, kaip jos suprantamos pagal šią direktyvą?“

21. Rašytines pastabas Teisingumo Teismui pateikė *Impuls Leasing* ir Komisija. Šios šalys kartu su IO ir Rumunijos vyriausybe dalyvavo 2021 m. balandžio 27 d. surengtame posėdyje.

IV. Šalių pastabų santrauka

22. Pasak IO, priverstinio vykdymo procesas yra pagreitinta, ne ginčo procedūra, kuriai vykstant teismas sprendimą dėl priverstinio vykdymo patvirtinimo priima per septynias dienas nuo ieškinio pateikimo, priimdamas nutartį uždarame posėdyje, į kurį šalys nekviečiamos. IO pažymi, kad nutartį, kuria patvirtinamas priverstinis vykdymas, galima užginčyti tik pateikiant prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo.

23. *Impuls Leasing* teigia, kad šis klausimas nepriimtinas, nes susijęs su nacionalinės proceso teisės aiškinimu, ir kad bet kuriuo atveju nėra prieštaravimo tarp Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 310/2018, 713 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 93/13. Jos nuomone, bylos šalių galimybė pareikšti ieškinį pagal bendrosios teisės normas neapriboja jų procesinių teisių ir, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, nacionaliniai teismai turi teisę *ex officio* išnagrinėti sutarties sąlygų nesąžiningumą pagal Direktyvą 93/13, taip pat atsižvelgdami į priverstinio vykdymo procedūrą, todėl vartotojams suteikiama veiksminga apsauga.

24. Rumunijos vyriausybė teigia, kad pagal Direktyvą 93/13 nedraudžiami nagrinėjami nacionalinės teisės aktai. Ji paaiškina, kad priverstinio vykdymo procedūra vykdoma remiantis teismo sprendimais arba vykdytinais dokumentais, įskaitant tokias finansinės nuomos sutartis, kaip sutartys šioje byloje[4]. Norėdamas inicijuoti priverstinio vykdymo procedūrą kreditorius pateikia prašymą kompetentingam antstoliui, ir šis kreipiasi į teismą su prašymu priimti nutartį dėl priverstinio vykdymo. Teismas sprendimą dėl nutarties priima per trumpą terminą, kai užbaigiama ne ginčo procedūra, per kurią šalys į posėdį nekviečiamos. Per šią procedūrą teismas patikrina, ar įvykdytos tam tikros formalios sąlygos, ir negali atmesti prašymo dėl priverstinio vykdymo, remdamasis tuo, kad dokumente yra nesąžiningų sąlygų.

25. Rumunijos vyriausybė pažymi, kad skolininkas gali per 15 dienų pareikalauti panaikinti nutartį dėl priverstinio vykdymo patvirtinimo, pateikdamas prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo. Kadangi ši nutartis neturi *res judicata* galios, ji gali būti užginčyta skolininkui pateikus prieštaravimą, ir atsižvelgiant į tai, kad remtis sutarties sąlygų nesąžiningumu negalima net ir per 15 dienų terminą, senaties klausimo taip pat nekyla. Pagal Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 310/2018, 713 straipsnio 2 dalį vartotojas, kaip skolininkas, prieštaravime dėl vykdymo negali remtis sutarties sąlygų nesąžiningumu, nes gali pareikšti ieškinį pagal bendrosios teisės normas, t. y. atskirą, senaties neribojamą ieškinį, pagal kurį gali būti vykdoma nesąžiningų sąlygų teisminė peržiūra. Tokiame ieškinyje vartotojas gali prašyti sustabdyti priverstinį vykdymą, ir šio aspekto Teisingumo Teismas nenagrinėjo 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartyje *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital*[5]. Rumunijos vyriausybė tvirtina, kad toks ieškinys gali būti nagrinėjamas skubos tvarka, jei įrodoma, kad tai būtina, ir sąlygos, kurioms esant sustabdomas priverstinis vykdymas pagal šį ieškinį, yra tokios pačios, kaip ir pateikus prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, o užstatas pareiškiant šį ieškinį mokamas taip pat, kaip ir pateikiant prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo.

26. Komisija teigia, kad pagal Direktyvą 93/13 nagrinėjami nacionalinės teisės aktai draudžiami. Jos nuomone, dėl Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 310/2018, 713 straipsnio 2 dalies kyla didelis pavojus, kad vartotojai negalės pasinaudoti Direktyva 93/13 garantuojama apsauga. Nors ieškiniui pagal bendrosios teisės normas terminas nenustatytas, šis ieškinys neturi poveikio priverstinio vykdymo procedūrai, kuri dėl to gali būti

[4] Rumunijos vyriausybė nurodo, kad per pastarojo laikotarpio teisės aktų reformas, kurios netaikytinos *ratione temporis* pagrindinėje byloje, buvo panaikinta finansinės nuomos sutarčių, kuriose naudotojas prilygintas vartotojui, priverstinio vykdymo galimybė.

[5] C-75/19, EU:C:2019:950, nepaskelbta Rink.

vykdoma prieš teismui priimant sprendimą dėl nesąžiningų sąlygų panaikinimo pagal tą ieškinį, ir nors vartotojas tame ieškinyje gali prašyti sustabdyti priverstinį vykdymą, Civilinio proceso kodekso 719 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas sumokėti užstatą, apskaičiuotą remiantis ieškinio dalyko verte, gali lemti dideles vartotojo išlaidas ir jį atgrasyti nuo tokio ieškinio. Kaip Komisija teigė per posėdį, šios bylos aplinkybės sudėtingesnės nei aplinkybės, dėl kurių buvo priimta 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartis *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital*[6], nes nacionalinis teismas neturi galimybės nagrinėti sutarčių sąlygų nesąžiningumo jokiame priverstinio vykdymo procedūros etape, o vartotojas yra įpareigotas inicijuoti atskirą bylą, pažeidžiant Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nustatytus reikalavimus.

V. Vertinimas

27. Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos teismas, nagrinėdamas bylą, kurioje vartotojas ginčija priverstinį vykdymą, negali savo iniciatyva arba vartotojo prašymu vertinti sutarties, kaip vykdytino dokumento, sąlygų nesąžiningumo, nes vartotojas gali inicijuoti atskirą bylą, kurią nagrinėjant gali būti tikrinama, ar sutartyje yra nesąžiningų sąlygų.

28. Kaip matyti iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, šis klausimas kyla dėl Rumunijos teisėje įtvirtintos priverstinio vykdymo procedūros tvarkos, pagal kurią, Įstatymu Nr. 310/2018 iš dalies pakeitus Civilinio proceso kodekso 713 straipsnio 2 dalį (žr. šios išvados 8 ir 9 punktus), teismas, nagrinėjantis prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, nebegali vertinti sutarties sąlygų nesąžiningumo, nes vartotojas gali pareikšti atskirą ieškinį, kurį nagrinėdamas teismas gali vertinti nesąžiningas sąlygas pagal Direktyvą 93/13.

29. Siekdamas atsakyti į šioje byloje pateiktą klausimą, pirmiausia išnagrinėsiu *Impuls Leasing* pateiktus argumentus dėl šio klausimo priimtinumo (A skirsnis). Toliau nagrinėsiu Teisingumo Teismo jurisprudenciją dėl nacionalinio teismo *ex officio* vykdomos nesąžiningų sąlygų peržiūros pagal Direktyvą 93/13 (B skirsnis) ir toje jurisprudencijoje suformuluotų principų taikymą šios bylos aplinkybėmis (C skirsnis).

30. Atlikęs šią analizę, darau išvadą, kad šioje byloje pateiktas prejudicinis klausimas yra priimtinas ir kad pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kokie nagrinėjami šioje byloje.

A. Dėl priimtinumo

31. Remiantis *Impuls Leasing* argumentais, šioje byloje pateiktas prejudicinis klausimas yra nepriimtinas, nes susijęs su nacionalinės teisės aiškinimu.

32. Manau, kad šiuos argumentus reikia atmesti.

33. Reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją, vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui, pagrįstam aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo jurisdikcijos atskyrimu, pagrindinėje byloje nagrinėjamų faktinių aplinkybių konstatavimas, vertinimas ir

[6] C-75/19, EU:C:2019:950, nepaskelbta Rink.

nacionalinės teisės aiškinimas bei taikymas priklauso tik nacionalinio teismo jurisdikcijai. Taigi, kai pateiktas klausimas yra susijęs su Sąjungos teisės išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš esmės privalo priimti sprendimą [7].

34. Atsižvelgiant į tai, kad šioje byloje klausimas susijęs su Direktyvos 93/13 išaiškinimu, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją jį nagrinėti.

35. Manau, kad šioje byloje pateiktas prejudicinis klausimas yra priimtinas.

B. Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl nacionalinių teismų ex officio atliekamos nesąžiningų sąlygų peržiūros

36. Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų, kad nesąžiningos sutarčių su vartotojais sąlygos nėra privalomos vartotojui [8]. Šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su dvidešimt ketvirtąja konstatuojamąja dalimi, valstybės narės įpareigojamos numatyti pakankamas ir veiksmingas priemones, kad būtų užkirstas kelias nuolatiniam nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse su vartotojais [9]. Nors dėl šių nuostatų suformuota gausi jurisprudencija, išskirsiu pagal tą jurisprudenciją kylančius taikytinus principus, susijusius su nacionalinio teismo pareiga *ex officio* vertinti nesąžiningas sutarčių sąlygas ir šios pareigos apimtimi.

1. Nacionalinio teismo pareiga atlikti peržiūrą „ex officio“

37. Kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, apsaugos sistema, įgyvendinama pagal Direktyvą 93/13, pagrįsta idėja, kad vartotojo padėtis yra mažiau palanki nei pardavėjo ar tiekėjo tiek dėl galimybių derėtis, tiek dėl informacijos lygio, taigi jis priverstas sutikti su pardavėjo ar tiekėjo iš anksto parengtomis sąlygomis ir negali daryti įtakos jų turiniui [10]. Siekiant užtikrinti Direktyva 93/13 numatytą apsaugą, tarp vartotojo ir pardavėjo arba tiekėjo egzistuojanti nelygybė gali būti pašalinta tik pozityviais su sutartiniais santykiais nesusijusių subjektų veiksmais [11].

38. Taigi, atsižvelgdamas į viešojo intereso, kuriuo grindžiama Direktyva 93/13 vartotojams suteikiama apsauga, pobūdį ir svarbą, nacionalinis teismas privalo savo iniciatyva įvertinti, ar sutarties sąlyga yra nesąžininga, ir taip kompensuoti šį tarp vartotojo ir pardavėjo ar tiekėjo esantį pusiausvyros nebuvimą, jei tik jam žinomos šiuo klausimu reikalingos teisinės ir faktinės aplinkybės [12]. Iš tikrųjų ši pareiga yra priemonė, kuria siekiama Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje numatyto rezultato, t. y. neleisti, kad nesąžiningos sąlygos

[7] Žr. 2021 m. balandžio 29 d. Sprendimą *Rzecznik Praw Obywatelskich* (C-19/20, EU:C:2021:341, 64 punktas).

[8] Žr. 2021 m. sausio 27 d. Sprendimą *Dexia Nederland* (C-229/19 ir C-289/19, EU:C:2021:68, 57 punktas). Taip pat žr. Direktyvos 93/13 dvidešimt pirmąją konstatuojamąją dalį. Kaip pripažino Teisingumo Teismas, Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje yra imperatyvi nuostata, kuria siekiama pakeisti sutartyje nustatytą formalią susitariančiųjų šalių teisių ir pareigų pusiausvyrą į faktinę pusiausvyrą, galinčią tarp jų atkurti lygybę. Žr. 2020 m. kovo 11 d. Sprendimą *Lintner* (C-511/17, EU:C:2020:188, 24 punktas).

[9] Žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimą *Raiffeisen Bank ir BRD Groupe Societé Générale* (C-698/18 ir C-699/18, EU:C:2020:537, 52 punktas).

[10] Žr. 2000 m. birželio 27 d. Sprendimą *Océano Grupo Editorial ir Salvat Editores* (C-240/98–C-244/98, EU:C:2000:346, 25 punktas) ir 2019 m. kovo 26 d. Sprendimą *Abanca Corporación Bancaria ir Bankia* (C-70/17 ir C-179/17, EU:C:2019:250, 49 punktas).

[11] Žr. 2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *VB Pénzügyi Lízing* (C-137/08, EU:C:2010:659, 48 punktas) ir 2020 m. kovo 11 d. Sprendimą *Lintner* (C-511/17, EU:C:2020:188, 25 punktas).

[12] Žr. 2009 m. birželio 4 d. Sprendimą *Pannon GSM* (C-243/08, EU:C:2009:350, 31 ir 32 punktai) ir 2020 m. birželio 4 d. Sprendimą *Kancelaria Medius* (C-495/19, EU:C:2020:431, 37 punktas).

būtų taikomos vartotojui, ir prisidėti prie šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje numatyto tikslo įgyvendinimo, nes toks vertinimas gali turėti atgrasomąjį poveikį, kuris padės nutraukti nesąžiningų sąlygų naudojimą sutartyse su vartotojais [13].

2. Nacionalinio teismo pareigos atlikti peržiūrą „ex officio“ apimtis

39. Remiantis suformuota jurisprudencija, Direktyvoje 93/13 valstybės narės įpareigojamos numatyti mechanizmą, užtikrinantį galimybę patikrinti bet kurios sutarties sąlygos, dėl kurios nebuvo atskirai derėtasi, galimą nesąžiningumą [14]. Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad pagal nacionalinę teisę vykstančio teismo proceso, kurio šalys yra vartotojas ir pardavėjas arba tiekėjas, specifika negali būti laikoma veiksniu, galinčiu daryti poveikį teisinei apsaugai, kuri vartotojams turi būti suteikta pagal Direktyvą 93/13 [15].

40. Nors Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies reikalavimus, įvairiais aspektais apibrėžė, kaip nacionaliniai teismai turi užtikrinti pagal šią direktyvą kylančių vartotojų teisių apsaugą, vis dėlto, nesant suderinimo Sąjungos lygmeniu, sutarties sąlygų nesąžiningumo vertinimo procedūras reglamentuojančios taisyklės yra tos, kurios įtvirtintos valstybių narių teisės sistemose, jeigu jos nėra mažiau palankios nei reglamentuojančios panašias situacijas, kurioms taikoma vidaus teisė (lygiavertiškumo principas), ir dėl jų nėra neįmanoma ar pernelyg sudėtinga pasinaudoti pagal Sąjungos teisę suteiktomis teisėmis (veiksmingumo principas) [16].

41. Dėl veiksmingumo principo Teisingumo Teismas nurodė, kad kiekvieną atvejį, kai kyla klausimas, ar dėl nacionalinės procesinės teisės nuostatos Sąjungos teisės taikymas tampa neįmanomas arba pernelyg sudėtingas, reikia nagrinėti atsižvelgiant į šios nuostatos svarbą visame procese, į proceso eigą ir jo ypatumus apskritai, taip pat prireikus į principus, kuriais grindžiama nacionalinė teisės sistema, pavyzdžiui, teisės į gynybą apsaugą, teisinio saugumo ir sklandaus proceso principus [17].

42. Be to, Teisingumo Teismas pripažino, kad tai, jog vartotojas gali remtis Direktyvoje 93/13 garantuojama apsauga tik inicijavęs bylą teisme, savaime neprieštarauja veiksmingumo principui, nes ši apsauga grindžiama prielaida, kad viena iš sutarties šalių pareikš ieškinį nacionaliniuose teismuose [18]. Vis dėlto, atsižvelgiant į Direktyvos 93/13 7 straipsnio 1 dalį ir veiksmingumo principą, pakankamos ir veiksmingos priemonės, kurios užkirstų kelią nesąžiningų sąlygų naudojimui su vartotojais sudaromose sutartyse, turi apimti nuostatas, leidžiančias jiems užtikrinti veiksmingą teisminę gynybą ir suteikti galimybę dėl ginčijamos sutarties kreiptis į teismą, taip pat priverstinio vykdymo etape, esant protingoms procesinėms sąlygoms taip, kad nebūtų nustatytos jų teisių įgyvendinimo sąlygos, *inter alia*, susijusios su terminais arba išlaidomis, dėl kurių sumažėja galimybė pasinaudoti Direktyvos 93/13 suteiktomis teisėmis [19].

[13] Žr. 2015 m. liepos 9 d. Sprendimą *Bucura* (C-348/14, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:447, 42 punktas).

[14] Žr. 2020 m. kovo 3 d. Sprendimą *Gómez del Moral Guasch* (C-125/18, EU:C:2020:138, 44 punktas).

[15] Žr. 2016 m. balandžio 21 d. Sprendimą *Radlinger ir Radlingerová* (C-377/14, EU:C:2016:283, 50 punktas).

[16] Žr. 2019 m. birželio 26 d. Sprendimą *Kuhar* (C-407/18, EU:C:2019:537, 45 ir 46 punktai).

[17] Žr. 2021 m. balandžio 22 d. Sprendimą *PROFI CREDIT Slovakia* (C-485/19, EU:C:2021:313, 53 punktas).

[18] Žr. 2015 m. spalio 1 d. Sprendimą *ERSTE Bank Hungary* (C-32/14, EU:C:2015:637, 63 punktas).

[19] Šiuo klausimu žr. 2019 m. birželio 26 d. Sprendimą *Kuhar* (C-407/18, EU:C:2019:537, 57 punktas).

43. Visų pirma Teisingumo Teismas pripažino, kad pagal Direktyvą 93/13 vartotojui suteiktų teisių veiksmingą apsaugą galima užtikrinti tik tuomet, kai pagal nacionalinę proceso sistemą, vykstant mokėjimo įsakymo išdavimo procedūrai arba mokėjimo įsakymo vykdymo procedūrai, teismas gali *ex officio* patikrinti, ar sutartyje yra nesąžiningų sąlygų [20]. Taigi, tais atvejais, kai nacionalinio teismo *ex officio* vykdoma nesąžiningų sąlygų peržiūra nenumatyta mokėjimo įsakymo priverstinio vykdymo etape, nacionalinės teisės aktai laikomi galinčiais pakenkti Direktyva 93/13 teikiamos apsaugos veiksmingumui, jeigu juose tokia peržiūra nenumatyta išduodant įsakymą arba tokia peržiūra numatyta tik tada, kai pateikiami prieštaravimai dėl išduoto įsakymo ir yra didelė rizika, kad vartotojai nepateiks reikalaujamo prieštaravimo dėl ypač trumpo šiam tikslui numatyto termino, dėl to, kad gintis juos gali atgrasyti bylinėjimosi išlaidos, palyginti su ginčijamos skolos suma, arba dėl to, kad nacionalinės teisės aktuose nenustatyta pareiga pateikti vartotojui visą reikalingą informaciją, kad jis žinotų savo teisių apimtį [21]. Todėl pagal Direktyvą 93/13 draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias leidžiama išduoti mokėjimo įsakymą, nors per visą procedūrą vartotojui nėra užtikrinama, kad teismas patikrins, kad nagrinėjamoje sutartyje nėra nesąžiningų sąlygų [22].

44. Teisingumo Teismas taip pat atkreipė dėmesį į laikinųjų apsaugos priemonių, įskaitant priverstinio vykdymo procedūros sustabdymą, svarbą, kai tokios priemonės yra būtinos siekiant užtikrinti, kad teismo, kuris nagrinėja bylą iš esmės ir yra kompetentingas patikrinti sutarties sąlygų, kuriomis grindžiamas priverstinis vykdymas, nesąžiningumą, galutinis sprendimas būtų visiškai veiksmingas [23].

45. Pavyzdžiui, 2019 m. birželio 26 d. Sprendime *Kuhar* [24] Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagal Direktyvą 93/13, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos per išieškojimo iš hipoteka įkeisto turto procedūrą teismas neturi galimybės nei savo iniciatyva, nei vartotojo prašymu įvertinti sutarties sąlygų nesąžiningumo ir tuo remdamasis sustabdyti priverstinį vykdymą, kurį prašoma taikyti. Visų pirma Teisingumo Teismas nusprendė, kad vartotojo galimybė kreiptis dėl priverstinio vykdymo sustabdymo siejama su griežtų procedūrinių sąlygų įvykdymu ir užstato sumokėjimu kreditoriui pareikalavus, dėl to toks sustabdymas praktiškai neįmanomas, nes tikėtina, kad mokėjimo įsipareigojimų nevykdantis skolininkas neturės finansinių išteklių. Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, jog tai, kad patikrinimą dėl nesąžiningų sąlygų vėliau prireikus gali atlikti tik bylą iš esmės nagrinėjantis teismas, akivaizdžiai neužtikrina visiškai veiksmingos vartotojų apsaugos, kurios siekiama pagal Direktyvą 93/13. Jei vykdymą užtikrinantis teismas neturi teisės sustabdyti priverstinio vykdymo, tikėtina, kad hipoteka įkeistas turtas bus paimtas prieš teismui paskelbiant sprendimą dėl bylos esmės, ir dėl to vartotojui apsauga būtų suteikta tik *a posteriori* finansinės kompensacijos forma, taigi ji būtų nevisapusė ir nepakankama, ir tai nebūtų nei tinkama, nei veiksminga priemonė siekiant užtikrinti, kad nesąžiningos sąlygos nebebūtų naudojamos, kaip tai numatyta Direktyvos 93/13 7 straipsnio 1 dalyje.

[20] Žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimą *Profi Credit Polska* (C-176/17, EU:C:2018:711, 44 punktas) ir 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartį *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital* (C-75/19, dar nepaskelbta Rink., EU:C:2019:950, 25 punktas).

[21] Žr. 2018 m. rugsėjo 20 d. Sprendimą *Danko ir Danková* (C-448/17, EU:C:2018:745, 46 punktas ir rezoliucinės dalies 2 punktas) ir 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartį *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital* (C-75/19, dar nepaskelbta Rink., EU:C:2019:950, 26 punktas). Šiuo klausimu Teisingumo Teismas laikosi pozicijos, kad didelės teismo išlaidos pačios savaime gali atgrasyti vartotojus nuo prieštaravimo dėl priverstinio vykdymo ar ieškinio dėl Direktyva 93/13 grindžiamų teisių įgyvendinimo pareiškimo. Žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimą *Profi Credit Polska* (C-176/17, EU:C:2018:711, 68 punktas) ir 2020 m. liepos 16 d. Sprendimą *Caixabank ir Banco Bilbao Vizcaya Argentaria* (C-224/19 ir C-259/19, EU:C:2020:578, 98 ir 99 punktai).

[22] Žr. 2018 m. rugsėjo 20 d. Sprendimą *Danko ir Danková* (C-448/17, EU:C:2018:745, 49 punktas) ir 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartį *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital* (C-75/19, dar nepaskelbta Rink., EU:C:2019:950, 28 punktas).

[23] Žr. 2015 m. spalio 1 d. Sprendimą *ERSTE Bank Hungary* (C-32/14, EU:C:2015:637, 44 ir 45 punktai).

[24] C-407/18, EU:C:2019:537, visų pirma 60–63 ir 68 punktai.

46. Taip pat reikėtų patikslinti, kad 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartis *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital*[25] buvo susijusi su vykdymo užtikrinimo procedūromis pagal Rumunijos teisę, vykusiomis iki Civilinio proceso kodekso 713 straipsnio 2 dalies pakeitimo Įstatymu Nr. 310/2018. Toje nutartyje Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal Direktyvą 93/13 draudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriuose nustatytas 15 dienų terminas, per kurį vartotojas gali pateikti prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo ir jame remtis sutarties sąlygų nesąžiningumu, nors pagal nacionalinę teisę vartotojas turėjo teisę inicijuoti atskirą procedūrą, kuriai netaikomas joks terminas, tačiau kuri neturėjo jokios įtakos priverstinio vykdymo procedūrai. Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tais atvejais, kai priverstinio vykdymo procedūra užbaigiama prieš teismui priimant sprendimą atskiroje byloje, šis sprendimas vartotojams suteikia tik *a posteriori* apsaugą, kuri yra nevisapusė ir nepakankama pagal Direktyvą 93/13 ir dėl to prieštarauja jos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytam tikslui.

47. Taigi iš pirma nurodytos jurisprudencijos matyti, kad Direktyvoje 93/13 nereikalaujama, kad valstybės narės patvirtintų konkrečią procesinę sistemą, skirtą nesąžiningų sąlygų teisminei peržiūrai vykdyti, jeigu jos paiso savo pareigų pagal Sąjungos teisę, įskaitant lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų, ir taip užtikrina, kad nacionalinis teismas patikrins bet kurios sutarties sąlygos nesąžiningumą per bet kokį procesą. Peržiūrą *ex officio* turi atlikti pirmasis bylą nagrinėjantis teismas arba antrasis teismas, nepriklausomai nuo to, ar jis nagrinėja vykdymo klausimą, ar bylą iš esmės, o inicijuoti peržiūrą gali vartotojas, jei nėra didelės rizikos, kad vartotojas nesirinks to konkretaus procesinio būdo, ir dėl to bus užkirstas kelias teisminei nesąžiningų sąlygų peržiūrai, remiantis Direktyva 93/13.

48. Būtent atsižvelgiant į šiuos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje suformuluotus principus, būtina išnagrinėti šios bylos aplinkybes.

C. Teisingumo Teismo jurisprudencijoje suformuluotų principų taikymas šios bylos aplinkybėmis

49. Kaip matyti iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir Rumunijos vyriausybės bei Komisijos pastabų, šioje byloje nagrinėjama priverstinio vykdymo procedūrai būdingi toliau išvardyti požymiai.

50. Pirma, sutariama, kad per priverstinio vykdymo procedūrą nacionalinis teismas nei savo iniciatyva, nei vartotojo prašymu nevertina sutarties sąlygų nesąžiningumo. Kaip nurodė Rumunijos vyriausybė, nacionalinis teismas, priimantis nutartį dėl priverstinio vykdymo patvirtinimo, negali atmesti prašymo dėl priverstinio vykdymo, remdamasis tuo, kad sutartyje, t. y. vykdytiname dokumente, yra nesąžiningų sąlygų. Be to, pagal Civilinio proceso kodekso, iš dalies pakeisto Įstatymu Nr. 310/2018, 713 straipsnio 2 dalį, vykstant procedūrai, per kurią vartotojas ginčija priverstinį vykdymą, nacionalinis teismas nei savo iniciatyva, nei vartotojo prašymu negali nagrinėti sutarties sąlygų nesąžiningumo.

51. Antra, vartotojas privalo inicijuoti atskirą bylą, kuriai netaikomi jokie terminai, kad sutartį, kaip vykdytiną dokumentą, galėtų išnagrinėti nacionalinis teismas, siekdamas nustatyti, ar joje yra nesąžiningų sąlygų.

52. Trečia, priverstinio vykdymo sustabdymas galimas tuo atveju, jei vartotojas inicijuoja atskirą bylą.

[25] C-75/19, dar nepaskelbta Rink., EU:C:2019:950, ypač 29–34 punktai.

53. Ketvirta, priverstinis vykdymas nėra automatiškai stabdomas iki teismo galutinio sprendimo atskiroje byloje. Remiantis Komisijos pastabomis, kurioms neprieštaravo Rumunijos vyriausybė, tokiose bylose vartotojas gali prašyti sustabdyti priverstinį vykdymą, bet tam turi būti įvykdytos teisinės sąlygos, visų pirma turi būti pagrįsta skuba, jei prašoma sustabdymo skubos tvarka, ir sumokėtas užstatas, apskaičiuotas remiantis ieškinio dalyko verte.

54. Kadangi šiuo atveju nėra duomenų, kurie galėtų sukelti abejonių dėl lygiavertiškumo principo, reikia tik išnagrinėti, ar nagrinėjami nacionalinės teisės aktai atitinka veiksmingumo principą.

55. Iš pradžių norėčiau pažymėti, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, yra rimtų požymių, jog pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, draudžiami nagrinėjami nacionalinės teisės aktai.

56. Pirmiausia reikėtų pažymėti, kad nacionalinis teismas nei savo iniciatyva, nei vartotojo prašymu jokiame priverstinio vykdymo procedūros etape netikrina galimo sutarties, kaip vykdytino dokumento, sąlygų nesąžiningumo.

57. Antra, atrodo, jog kyla didelis pavojus, kad atitinkami vartotojai gali būti atgrasyti nuo atskiros bylos inicijavimo ir prašymo sustabdyti priverstinį vykdymą pateikimo dėl bylinėjimosi išlaidų arba dėl to, kad jie nežino apie savo teises arba neįvertina jų apimties.

58. Šiuo aspektu man atrodo, kad vartotojas gali būti atgrasytas nuo prašymo sustabdyti priverstinį vykdymą pateikimo, nes jį teikiant turi būti sumokėtas užstatas, apskaičiuojamas pagal ieškinio dalyko vertę. Dėl tokių reikalavimų toks sustabdymas praktiškai neįmanomas, nes tikėtina, kad mokėjimo įsipareigojimų nevykdantis skolininkas neturės finansinių išteklių, kurių reikia reikalaujamam užstatui pateikti. Iš tikrųjų toks reikalavimas lemia tai, kad kuo didesnė kreditoriaus reikalavimo, kuris gali būti grindžiamas tariamai nesąžiningomis sąlygomis, vertė (pavyzdžiui, kaip šioje byloje, kurioje pateikti reikalavimai gerokai viršija bendrą sutarties vertę, kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas (žr. šios išvados 17 punktą)), tuo didesnė tikimybė, kad vartotojas nebus linkęs reikalauti priverstinio vykdymo sustabdymo arba negalės to padaryti.

59. Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, nurodytą šios išvados 45 ir 46 punktuose, mano nuomone, tikėtina, kad priverstinio vykdymo procedūra bus užbaigta prieš teismui priimant sprendimą atskiroje byloje, todėl suinteresuotiems vartotojams bus suteikta tik nevisapusė ir nepakankama *a posteriori* apsauga, kuri nėra nei tinkama, nei veiksminga priemonė užkirsti kelią nesąžiningų sąlygų naudojimui, kaip numatyta Direktyvos 93/13 7 straipsnio 1 dalyje. Todėl pritariu Komisijos nuomonei, kad yra realus pavojus, jog, esant vien atskiros bylos galimybei, teismo sprendimas dėl sutarčių sąlygų nesąžiningumo bus pavėluotas ir neveiksmingas.

60. Be to, kaip pažymėjo Rumunijos vyriausybė, Teisingumo Teismas išties nenagrinėjo galimybės sustabdyti priverstinį vykdymą 2019 m. lapkričio 6 d. Nutartyje *BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala Bucureşti ir Secapital*[26], kaip nurodyta šios išvados 46 punkte. Tačiau, mano nuomone, tai nepaneigia fakto, kad pagal šioje byloje nagrinėjamus nacionalinės teisės aktus, kurie nebuvo vertinti minėtoje nutartyje, sutarties, kaip vykdomojo dokumento, sąlygų nesąžiningumo nacionalinis teismas nevertina per priverstinio vykdymo procedūrą, ir šis vertinimas gali būti atliekamas tik vėliau (jei apskritai bus atliekamas), nacionaliniam teismui

[26] C-75/19, EU:C:2019:950, nepaskelbta Rink.

priimant sprendimą atskiroje vartotojo inicijuotoje byloje, todėl toks vertinimas laikytinas akivaizdžiai nepakankama priemone, kad būtų užtikrinta veiksminga Direktyvoje 93/13 numatyta vartotojų apsauga.

61. Taigi reikia pripažinti, kad nagrinėjami nacionalinės teisės aktai prieštarauja veiksmingumo principui, nes dėl jų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga užtikrinti vartotojų apsaugą pagal Direktyvą 93/13.

62. Darau išvadą, kad pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje.

VI. Išvada

63. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Judecătoria Sectorlui 2 Bucureşti* pateiktus prejudicinius klausimus:

1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis, atsižvelgiant į veiksmingumo principą, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos teismas, nagrinėjantis prieštaravimą dėl priverstinio vykdymo, nei savo iniciatyva, nei vartotojo prašymu negali vertinti, ar finansinės nuomos sutarties, kaip vykdytino dokumento, sąlygos yra nesąžiningos, nes vartotojas gali inicijuoti atskirą bylą, kurią nagrinėjant tikrinama, ar sutartyje yra nesąžiningų sąlygų, kaip jos suprantamos pagal šią direktyvą.